

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

UZAKTAN EĞİTİMDE KALİTE GÜVENCESİ RAPORU

2020

A. Kalite Güvencesi Sistemi

Ölçüt: Misyon ve Stratejik Amaçlar

Alt Ölçüt: Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler

Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim, 3 ayrı düzeyde (ön lisans, lisans, lisansüstü), 513 farklı programda, her dönem açılan 9000'den fazla ders ve bu derslere kayıt olan 62000'den fazla öğrenci ile yürütülmektedir. Üniversitemiz dersleri, mühendislik, tıp, sağlık bilimleri, sosyal bilimler, konservatuvar, spor bilimleri, güzel sanatlar ve fen bilimleri gibi çok farklı alanlarda açılmakta ve farklı yöntemler ile yapılmaktadır.

Mart 2020 tarihinden itibaren tüm Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını nedeniyle YÖK kararı ile tüm yükseköğretim kurumlarında olduğu gibi, Üniversitemiz de yüzyüze eğitime bir dönem ara vermek zorunda kalmıştır.

Yaşanan sürecin doğası gereği tüm üniversitelerin yaşadığı sorunlara benzer sorunları Üniversitemiz de yaşamış ve bu süreci yönetmek üzere, Üniversite Senatosu uzaktan/karma eğitim konuları öncelikli olmak üzere toplanmış ve YÖK, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu kararlarını/açıklamalarını dikkate alarak eğitim-öğretim süreçlerinin yürütülebilmesi için kademeli olarak planlamalar yapmıştır (EK 1).

Üniversitemizin 2018-2022 stratejik planında uzaktan/karma eğitimde ders sayısının artırılmasına yönelik amaç ve hedefleri bulunmaktadır (EK 2, 3). Bu amaç ve hedefler, örgün eğitim içerisinde uygulanmak üzere belirlenmiştir. 2018-2022 stratejik planında yer alan, Eğitim-Öğretimin Niteliğini Geliştirmek amacı için ortaya konulan "Stratejik Hedef 2.4.: 2022 yılı sonuna kadar lisans ve lisansüstü ders, harmanlanmış, uzaktan veya açık ders sayısı artırılacaktır ve Stratejik Hedef 2.5.: Eğitim öğretim altyapısı iyileştirilecektir" hedefleri pandemi öncesi eğitim-öğretimin niteliğini geliştirmek üzere planlanmış, uygulanmış ve sonuçları izlem aşamasında olan konulardır. Normal eğitim-öğretim koşullarında ortaya konulan bu amaç ve hedefler, pandemi sürecinde Üniversite Senatosu'nda görüşülerek, yeni ortaya konan amaç ve hedeflere ulaşılmasını sağlamak üzere, 2019-20 Bahar Dönemi'nde birimlerden uzaktan/karma eğitim koşullarında verilebilecek derslere yönelik bilgi istenmesi (4a, b), 2020-21 Güz Dönemi'nde pandemi koşullarına göre 3 farklı senaryo üzerinden birimlerde uzaktan/karma verilebilecek derslerin gözden geçirilmesi (EK 4c, d), ders izlencelerinin hazırlanması, Uzaktan Eğitim Merkezinin (HUZEM) alt yapısının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır (EK 4e).

Ayrıca, Eylül 2020'de Hacettepe Üniversitesi Kalite Komisyonunun Kuruluş, Görev ve Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge güncellenerek tüm akademik/idari birimlerin temsiliyeti sağlanmıştır (<http://www.kalitekomisyonu.hacettepe.edu.tr/yonerge150920.pdf>). Böylece, planlama, uygulama ve yürütme süreçleri ile ilgili olarak paydaş katılımı daha sistematik olarak sağlanmaya başlamıştır.

Üniversite yönetimi; “Araştırma öncelikli bir üniversite olarak, evrensel değerler ışığında verdiği eğitim ile bilim, teknoloji ve sanat alanlarında üstün nitelikli, değişime ve gelişime açık, sorgulayıcı bireyler yetiştirmek; ürettiği bilgi, hizmet ve teknolojiyi toplum yararına sunmak” olan misyonunda da belirtildiği gibi verilen eğitimde değişime, gelişime açık olmak, “Toplum sorunlarını önceleyerek ülkesinin gelişimine yön veren, mensubu olmaktan gurur duyulan, öncü araştırma üniversitelerinden biri olmak” vizyonu ile vurgu yaptığı toplum sorunlarını önceleyerek ülke gelişimine yön vermek adına stratejik planında yer alan amaç ve hedeflere ulaşmak üzere nitelikli eğitimi devam ettirmek için Pandemi döneminde de gerekli kararları hızlıca alarak uygulamaya koymuştur. YÖK’ün Ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeydeki örgün programlarında yer alan derslerin en az %10’nun, en çok %40’nun uzaktan öğretim yoluyla verilmesi kararı da göz önüne alındığında stratejik planda güncelleme gerekliliği ortaya çıkmıştır.

OLGUNLUK DÜZEYİ 4

Alt Ölçüt: Kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikalar

Hacettepe Üniversitesi’nin “kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi” başlıklarını kapsayan bir Kalite Politikası bulunmaktadır.

(<https://www.kalitekomisyonu.hacettepe.edu.tr/guvcerehberi.pdf>).

Pandemi döneminde yürütülen uzaktan/karma eğitim faaliyetleri ile ilgili olarak politika belirleme süreçleri, 2019-2020 Bahar Dönemi’nde pandemi başlangıcında acil alınması gereken tedbirler ile başlamıştır. İlk aşamada, tüm öğretim elemanlarına yönelik bir gereksinim ve mevcut durum analizi yapılmıştır. Bu aşamada hazırlanan ölçme aracı (EK 5a), web üzerinden tüm öğretim elemanlarının e-posta adreslerine iletilmiş ve veriler çevrimiçi olarak toplanıp analiz edilmiştir. Toplam 1117 öğretim elemanından dönüş olmuştur. Veriler, her fakülte bazında ayrı ayrı analiz edilerek, sonuçlar ilgili birim yöneticileri ve öğretim elemanları ile birlikte değerlendirilmiştir. İkinci aşama olarak, her fakülte/yüksekokul/konservatuvar için özellikle yönetsel süreçlerle uzaktan/karma yapılacak eğitimin yönetiminde HUZEM, BİDB ve ÖİDB ile koordinasyonu sağlaması açısından bir koordinatör belirlemeleri istenmiştir (EK 5b,c). Koordinatörler, BİDB ve ÖİDB temsilcilerinden oluşan whatsapp grubu oluşturulmuş, böylece sorunlara hızlı ve planlı müdahale edilebilmiştir.

2019-2020 Bahar Dönemi süresince, sağlık öncelikli olmak kaydıyla eğitim niteliğinin geliştirilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı, Bilim Kurulu ve YÖK kararları ile ilişkili olarak Üniversite Senatosu’nda görüşülerek kararlara bağlanmış ve 2019-2020 Bahar Dönemi eğitim süreci ile ilgili sürekli güncellemeler yapılmış ve eğitimin aksatılmadan yürütülmesi sağlanmıştır (EK 1).

2019-2020 Bahar Dönemi’nde alınan kararlar doğrultusunda, Üniversitemizde ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerinde uzaktan/karma eğitim süreçlerinde farklı yaklaşım ve araçlar kullanılarak süreç tamamlanmıştır. Bu süreçte, uzaktan/karma eğitim yöntemleriyle verilen dersler, kullanılan uygulama yöntemleri izlenmiş, HUZEM alt yapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür (EK 4e).

Pandeminin Üniversitemiz paydaşları üzerinde yarattığı psikolojik baskının hafifletilmesi ve sağlıklı bir bilgi kaynağı oluşturulması amacıyla yönelik olarak Hacettepe Üniversitesi “Corona Virüs Bilgi Portalı” (<http://corona.hacettepe.edu.tr>) kurularak hem kamuoyuna güncel bilgilendirmeler yapılmaya hem de uzaktan/karma eğitim süreci ile ilgili bilgiler paylaşılmaya başlamıştır. Ayrıca Tıp ve diğer sağlık bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin de mesleki uygulamaları/stajları/intörnlük yaptıkları Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri, COVID-19 tanı ve tedavi merkezi olarak sürecin en başından itibaren aktif bir şekilde yer alarak, öğrencilerine de örnek olmuştur.

Ayrıca Hacettepe Üniversitesi’nin topluma yön veren misyonu doğrultusunda mezuniyet törenleri de karma bir yapıda planlanmış, derece yapan öğrencilere yüz yüze ve diğer öğrencilere ise uzaktan/karma mezuniyet töreni organize edilmiş, oluşturulan mezuniyet tören videoşları tüm paydaşlar için ulaşılabilir olacak şekilde web sayfasında yayınlanmıştır (<https://mezunum.hacettepe.edu.tr/>).

Pandemi sürecinin devam etmesi ve özellikle Temmuz ayından sonra Ankara’da yaşanan vaka artışları dikkate alınarak, 2020-2021 Güz Dönemi için gerekli planlamanın yapılabilmesi ve COVID-19 sürecinin bilimsel temeller ve akademik bakış açısı ile yönetilebilmesi amacıyla “Hacettepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” ile “Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” oluşturulmuştur (<https://corona.hacettepe.edu.tr/bilimkurulu/>).

Benzer şekilde uzaktan/karma eğitim sürecinin etkili şekilde yürütülebilmesi ve izlenmesi için bir politika belgesi oluşturmak adına, Üniversite Senatosu’nda görüşülerek, Hacettepe Üniversitesi bünyesinde uzaktan/karma yürütülen eğitimler ile ilgili ders sorumlularının uyması gereken Uzaktan Öğretim Ders Uygulama İlkeleri belirlenmiş, yazı ile ilgili birimlere iletilmiş ve web sayfasında yayınlanmıştır. (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) (EK 6a, 6b) 2020-2021 Güz Dönemi’nde eğitim-öğretim faaliyetleri, bu ilkelere bağlı olarak yürütülmekte ve izlenmektedir.

Araştırma geliştirme faaliyetleri kapsamında;

Hacettepe Üniversitesi Aşı Enstitüsü tarafından yürütülen ve TÜSEB tarafından desteklenen bir aşı çalışmasında hayvan deneyleri aşaması tamamlamak üzeredir. Şubat 2021’de insan deneyleri aşamasına geçilmesi planlanmaktadır.

Diğer taraftan Hacettepe Üniversitesi uluslararası arenada üretilen aşılarla ilişkin Sinovak ve Pfizer&Biontech aşılarının Türkiye’de yürütülen Faz 3 çalışmalarının ve klinik araştırmalarının koordinasyonunu üstlenmiştir.

Aşı çalışmaları dışında, COVID-19 salgınının mevcut ve öngörülen sorun ve etkilerinin sosyal ve beşeri bilimler perspektifinden incelenmesi, araştırılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik olarak TÜBİTAK ARDEB 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında açılan “COVID-19 ve Toplum: Salgının Sosyal, Beşeri ve Ekonomik Etkileri, Sorunlar ve Çözümler” başlıklı çağrıya sunulan projelerin bilimsel değerlendirme süreci sonucunda Üniversitemiz İletişim Fakültesi,

Eğitim Fakóltesi, Edebiyat Fakóltesi, Spor Bilimleri Fakóltesi ve Fen Fakóltesi Öğretim Üyelerinin Yürütücü/Araştırmacı olduğu farklı proje desteklenmeye hak kazanmıştır (EK 7).

Hacettepe Üniversitesi'nin COVID-19 pandemisi ile mücadele kapsamında sağladığı toplumsal katkıları arasında řu hususların da sayılması gerektiği değerlendirilmektedir:

- 1) Ankara İl sağlık Müdürlüđünün talebi ile Eylül 2020'den başlayarak Tıp ve Diş Hekimliği Fakólterinde görev yapmakta olan 128 asistan ve uzmanlık öğrencisinin eğitimlerini ve görev yaptıkları birimlerdeki hizmetin aksamaması husus dikkate alınarak Ankara ilindeki fiyasyon çalışmalarına destek vermek üzere görevlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. (EK 8a, b, c,d,e)
- 2) Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi, Ankara'daki devlet üniversiteleri içinde diş tedavisi veren tek noktadır. Söz konusu hizmetin sağlıklı bir şekilde yürütölmesi için personel, hasta ve öğrenci sağlığı dikkate alınarak fakólte bünyesindeki diş kliniklerinin "nitelikli oda" haline getirilmesi için gereken fiziksel yatırım planlanmış, ihale edilmiş ve imalatı yapılmıştır. (EK 9a, b, c, d, e, f, g)
- 3) COVID-19 ile mücadelede pandemi hastanesi Hacettepe Hastaneleri bünyesinde önemli bir rol üstlenilmiştir. Bu çerçevede;
  - 3 adet servis ve 60 yatak COVID-19 hastaları için ayrılmış,
  - Erişkin Hastanesi Yoğun bakım binasında 40 yoğun bakım yatağı (ilave olarak 26 yoğun bakım yatağının Aralık ayında hizmete alınması programlanmıştır.)
  - Söz konusu hizmetin verilebilmesi için eksikliği bulunan hemşirelik hizmetlerinin temini için Ankara İl Sağlık Müdürlüğünden 46 hemşirenin 3'er aylık görevlendirilmesi sağlanmış, söz konusu hemşirelerin görevlendirmesinin Hacettepe Hastanelerinde yürütölen görevlerin etkin şekilde yürütölmesinin yanı sıra görevlendirilen hemşirelere mesleki anlamda ihtiyaç duydukları yoğun bakım hemşireliği eğitimi ve sertifikası verilmesi planlanmıştır. (EK 10a,b)

Bu şekilde pandeminin ilk başladığı günden bu yana Hacettepe Hastaneleri bünyesinde;
66.329 kişiye COVID-19 testi yapılmış,
7.190 kişiye COVID-19 pozitif tanısı konulmuş,
1.185 hastaya COVID-19 servislerinde tedavi hizmet verilmiş,
558 hasta yoğun bakımda tedavisi yapılmıştır.
- 4) Kamuoyunun yakından tanıdığı Bilim Kurulu üyesi olan/olmayan öğretim üyelerininin pandeminin yönetimi veya kamuoyunun bilgilendirilmesi faaliyetlerine vermiş olduğu katkılar da vardır.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 5

Alt ölçüt: Kurumsal performans yönetimi

Uzaktan/karma eğitim performansının yönetilebilmesi için, 3 farklı seviyede sürdürölen eğitim-öğretim faaliyetleri, ölçme-değerlendirme süreçleri açısından HUZEM (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/>) alt

yapısının kullanılması planlanmış ve <https://evdekal.hacettepe.edu.tr/login/index.php> adresinde uygulamaya konulmuştur.

Uzaktan/karma eğitim için hedefler ve performans göstergelerinin tanımlanması, uzaktan/karma eğitim sisteminin performansı yüz yüze eğitim süreçleriyle karşılaştırılarak gerekli iyileştirmelerin yapılması için 2020-2021 Güz dönemi izlem süreci devam etmektedir.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 2

B. Eğitim ve Öğretim

Ölçüt: Programların Tasarımı ve Onayı

Alt Ölçüt: Programların tasarımı ve onayı

Hacettepe Üniversitesi'nin 3 farklı seviyedeki örgün/yüz yüze eğitim yapılanması kapsamında program tasarımı ve onayı için süreçleri tanımlanmıştır. Program sorumluları tarafından paydaş katılımı ile tasarlanan programlar, birim bazında onaylandıktan sonra Üniversite Eğitim Komisyonunda görüşülmekte, onay alınması durumunda Üniversite Senatosu'nun gündeminde yer almakta ve senato kararı ile ilgili birimin program/ders katoloğuna yerleştirilmektedir. Program çıktılarının izlenmesi birim bazında, birimin ilgili olduğu üst kurullarda (fakülte/yükseköğretim kurulları, enstitü kurullarında vb) gerçekleştirilmektedir.

(<https://hacettepe.edu.tr/akademik/egitim-komisyonu>).

Pandemi nedeniyle zorunlu uygulamaya konulan uzaktan/karma eğitim süreci fırsata dönüştürülerek, stratejik planda da yer alan uzaktan/karma eğitim ile verilecek derslerin/programların sayısının artırılması hedefine de ulaşmak amacıyla, bazı programların uzaktan/karma eğitim verebilecek şekilde tasarlanması ve onaylanması süreçlerine geçilmiştir. Bu kapsamda süreç, yüz yüze/örgün eğitimde kullanılan tanımlı süreçlerde olduğu gibi birimlerden, eğitim komisyonuna ve senato kararına dönüşecek şekilde yönetilmektedir (EK 11).

Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde, öğrenme çıktılarının ve gerekli öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında bölüm bazında verilebilecek bir karar olması gerekliliği nedeniyle, ilgili ilke ve kuralların belirlenmesi süreci Üniversite Senato kararları ile güvence altına alınmıştır (EK 1). Senato üyeleri, öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak, akademik takvim güncellemesi, teorik derslerin uzaktan sürdürülmesi, ancak uygulamalı derslerin yaz döneminde yapılması şeklinde bir karar işletilmiş, birim bazında esneklik sağlanmıştır.

Uygulama kapsamında; Tıp gibi uygulama ağırlıklı programlar, intörnlük, stajyerlik düzeyi yoğun uygulama gerektiren dönemlerdeki öğrencilerin eğitimlerini kliniklerde korunma koşulları sağlanmak kaydıyla yüz yüze sürdürebilmek için karar alarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek üzere aldıkları kararlar vardır (EK 12). Çoğu program ise tüm dersleri uzaktan eğitim yöntemleri ile devam ettirmişlerdir. Yaz döneminde açılacak çevrimiçi derslere ilişkin ilkeler belirlenmiş (EK 1a) ve yaz döneminde açılan dersler HUZEM üzerinden takip edilmiştir (<https://yazokulu.hacettepe.edu.tr>).

Yaşanılan COVID-19 sürecinin bilimsel temeller ve akademik bakış açısı ile yönetilebilmesi amacıyla “Hacettepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” ile “Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” oluşturulmuştur (<https://corona.hacettepe.edu.tr/bilimkurulu/>). 2019-20 Güz dönemi öncesinde; iyileştirme çalışmalarının yapılabilmesi için alınan kararlar web sayfasından duyurulmuştur (https://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/rekduy/covid19_170820.pdf).

Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü, Bahar döneminin tamamlanması sürecinde; 3 farklı düzeyde eğitim veren birimlere bir çağrıda bulunarak, 2020-2021 Güz döneminde COVID-19 şartlarının olumlu/olumsuz gelişmesi durumunda 3 farklı senaryoya göre hazırlık yapılmasını istemiştir (EK 4c, d).

Pandemi koşullarının süreci zorlaştırması ile birlikte YÖK kararları gereğince teorik ve uygulamalı tüm derslerin uzaktan eğitim yöntemleriyle tamamlanması kararı verilmiş ve uygulamaya konulmuştur (EK 1: sayfa 4: karar no: 2020-101). Bu konuya ilişkin ilkeler, Üniversite Senatosu kararları ile belirlenmiş ve “Uzaktan Öğretim Ders Uygulama İlkeleri” başlığı ile web sayfasından paydaşlar ile paylaşılmıştır. (<https://iyiuugulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) (EK 6a, b)

2020-21 Güz Döneminde programların çevrimiçi sürdürülme zorunluluğu nedeniyle, HUZEM alt yapısı (çevrimiçi eğitim hizmetlerinin bant genişliği arttırılmıştır) iyileştirilmiş ve kullanıma sunulmuştur. Alt yapı, ders izleme, ölçme-değerlendirme, ders kaynakları, öğretme ve öğrenme kaynaklarının sistem üzerinden takip edilebilmesine olanak verecek şekilde yapılandırılmıştır (EK 4e). İzlem süreçleri devam etmektedir.

Üniversitemize yeni kayıt yaptıran öğrencilere “Üniversite Yaşamına Giriş” dersi olarak verilen UNI 101 dersi, geçmiş yıllarda yüzyüze gerçekleştirilirken, 2020-2021 Güz Dönemi’nde gerekli uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak 12.000 öğrencinin katılımı ile online olarak yürütölmeye başlamıştır.

(https://uni101.hacettepe.edu.tr/index_sub.php?grp=uni101&dir=&file=01_hosgeldiniz&filetype=html&submenuheader=0) Öğrencilerin, UNI 101 dersine katılım durumları takip edilerek gerekli önlemler alınmaktadır (EK 13).

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Alt Ölçüt: Ölçme ve değerlendirme

Uzaktan/karma eğitim sürecinde, eğitim amaçlarına ulaşılabilmesi, program çıktılarının kazanıldığının garanti altına alınabilmesi için ölçme-değerlendirme yöntemlerinin güvenli, etkin ve farklı araçlarla uygulanabilmesi için YÖK kararları ile uyumlu olmak üzere planlama yapılmış ve Üniversite Senato kararları alınarak web sayfasından duyurulmuştur.

(https://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/rekduy/GuzOgretimilkeleriSenato_110920.pdf)

Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi olan, aynı zamanda YÖK bünyesinde oluşturulan “Uzaktan Öğretim Politika Komisyonu” üyesi olan üniversitemiz öğretim üyeleri uzaktan öğretim politikalarının geliştirilmesinde YÖK’e akademik destek sağlamanın yanı sıra Üniversitemizin uzaktan eğitim alanındaki politikasına da katkı sağlamaktadır.

Uzaktan/karma eğitim sürecinde yeterlik temelli ölçme ve değerlendirme yöntemleri HUZEM üzerinden yapılmıştır. Bu kapsamda, öncelikli olarak, yeterlik temelli ve sınav güvenliğini sağlamak üzere webinarlar düzenlenmiş, örnek uygulama videoları web sayfasında paylaşılmıştır. Farklı ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin var olan HUZEM alt yapı sistemi geliştirilmiş ve halen aktif olarak kullanılmaktadır. (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/olcme_degerlendirme.html). Uzaktan eğitim sistemi, karma eğitim sisteminin bir alt bileşeni olarak görsel, işitsel ve video tabanlı performans ödevi oluşturabilme, erişim kısıtları, yetkinlik kısıtları vb. bir uzaktan ölçme ve değerlendirme sistemi <https://evdesinav.hacettepe.edu.tr/login/index.php> web adresli HUZEM alt yapısı ile gerçekleştirilmekte (EK 14) ve ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin bilgilendirme, dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrenciler ile paylaşılmaktadır. Sınav süresi, öğrencinin sisteme giriş zamanı ve her bir soru için harcadığı süre sınav güvenliği açısından izlenebilmektedir. İnternet kesintisi veya benzeri problemler ile karşılaşılması durumunda, öğrenciye sınav süresi içinde ikinci bir giriş hakkı verilmektedir. HUZEM alt yapısı ile sağlanan ölçme-değerlendirme sistemleri, uzaktan eğitim uygulama ilkeleri ile belirlenmiş ve paydaşlar ile paylaşılmıştır. (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/olcme_degerlendirme.html).

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Ölçüt: Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

Alt Ölçüt: Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması

Uzaktan/karma eğitim yoluyla elde edilmiş diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılmasına ilişkin kriterler ve süreçler YÖK'ün belirlediği kurallar ve Üniversite Senatosu kararları ile belirlenmiştir. Uzaktan/karma eğitim sürecine ilişkin daha önce edinilmiş diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınmasına ilişkin uygulamalar Üniversite Senatosu kararı ile belirlenmiş (EK 15) ve paydaşlar ile paylaşılmıştır (<http://www.oid.hacettepe.edu.tr/index.php?submenuheader=5>). Bu dönemden itibaren COVID-19 nedeniyle yurtdışı yatay geçiş öğrenci kabulüne ilişkin izlem süreçleri başlatılmıştır

(http://www.oid.hacettepe.edu.tr/index_sub.php?grp=anaduyuru_ust&dir=&file=20200916_01_covid_sonuc_kayit&filetype=text) (EK 16). İzlem sonuçları dönemsel olarak incelenecek ve iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Yüz yüze öğrenci kabulüne ve önceki öğrenmelerin tanınmasına ilişkin YÖK ve Üniversite Senatosu tarafından belirlenen kurallar, yönetmelikler uzaktan eğitim sürecindeki öğrenciler için de uygulanmakta ve izlenmektedir. Konuya ilişkin tüm ilke ve yönetmeliklere öğrenci işleri web sayfasından erişim sağlanmaktadır (<http://www.oid.hacettepe.edu.tr/index.php?submenuheader=5>).

Ayrıca, öğrencilere yönelik sertifika programları HUZEM üzerinden uzaktan eğitim sürecinde de devam ettirilmekte ve http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/uzaktan_egitim_programlari.html üzerinden erişim sağlanmaktadır (EK 17).

OLGUNLUK DÜZEYİ 4

Ölçüt: Öğrenci Merkezli Öğrenme Öğretme ve Değerlendirme

Alt Ölçüt: Öğretim yöntem ve teknikleri

Pandemi nedeniyle uzaktan/karma eğitim süreci ile öğrenci merkezli öğrenme süreçlerinin aktif sürdürülebilmesi için birimlerde, ilgili kurullarda ve Üniversite Senatosu'nda toplantılar yapılmış, örgün/yüz yüze eğitim kapsamında planlanan program yeterliklerinin kazandırılması ve hedeflenen eğitim amaçlarına ulaşılması için farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasına olanak sağlayacak planlamalar yapılmış ve kararlar alınmıştır. Bu kararlar eğitim için pandemi başlangıcı olan Mart 2020 tarihinden itibaren sistematik olarak web sayfasından duyurulmuştur (<https://corona.hacettepe.edu.tr/duyuru/>).

Öğrenciyi merkeze alan ve uzaktan/karma eğitime uygun olan dönüştürülmüş/ters yüz edilmiş öğrenme, proje, problem veya senaryo tabanlı öğrenme gibi yöntemlerin tercih edilmesi durumunda; HUZEM alt yapısı öğretim elemanlarına/öğrencilere öğrenme ve öğretme kaynakları ile ilgili eğitim olanağı sunabilecek şekilde geliştirilmiştir. Ayrıca, farklı öğrenme yöntem ve yaklaşımlarının kullanabilmesi için, Üniversite Senatosu kararıyla belirlenen uzaktan eğitim uygulama ilkeleri kapsamında, öğrencilerin bireysel farklılıkları, engelleri veya erişim kısıtlarının gözetilmesini de sağlayacak içerikler oluşturulmuştur. (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/>)

Farklı öğretim kaynaklarının kullanılacağı derslere ait ders bilgi paketlerinin bu doğrultuda güncellenmesine yönelik ilkeler Üniversite Senatosu kararı ile belirlenmiş ve "Uzaktan Öğretim Ders Uygulama İlkeleri" başlığı ile web sayfasından paydaşlar ile paylaşılmıştır (<https://iyiuuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>)

HUZEM üzerinden farklı öğretim yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik e-egitici platformu oluşturulmuş ve modüller halinde öğretim elemanlarının kullanımına sunulmuştur (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/yardim.html>), (<http://ue.hacettepe.edu.tr/course/index.php>).

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2019-20 Bahar Döneminde COVID-19 salgını nedeniyle başlanılan acil uzaktan öğretim koşullarında kuramsal dersler kayıt altına alınarak bir öğrenme yönetim sistemi üzerinden öğrencilere ulaştırılması için Tıp Fakültesi Destekleyici E-Öğrenme Programı tasarlanmıştır. Bu program içinde çeşitli çevrimiçi eğitim kaynakları da sağlanmıştır. Bir çevrimiçi sınav modülü satın alınarak kullanılmaya başlanılmıştır. Mezuniyet sonrası düzeyde eğitimlerin sürmesi için her anabilim dalında bir sanal sınıf oluşturulmuştur. Tıp Fakültesi öğrencileri için "Klinik Beceri Eğitim Seti" oluşturmuş ve öğrencilerine vermiştir (EK 18a, Resim 1-6). Bu uygulama, medyada da yer almıştır (18b).

Pandemi sürecinde öğrenci ve öğretim elamanı geri bildirimleri de esas alınmaya çalışılmıştır (EK 19a-h, EK 20). (EK 19h'de Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 4.sınıf öğrencilerine Mesleki Uygulama derslerinin 2020-2021 Güz Döneminde başlaması/ertelenmesi yönünde öğrencilerden geri

bildirim alınmış ve öğrencilerden gelen geri bildirimlere göre erteleme söz konusu olmamıştır). Ayrıca, dezavantajlı öğrenciler de tespit edilmeye çalışılarak gerekli önlemler alınmaya çalışılmıştır (EK 21a-d).

Bu faaliyetler, 2019-2020 Bahar Döneminde birimler tarafından farklı uygulamalar ile yapılırken, 2020-2021 Güz Döneminde uzaktan/karma öğretimde etkililiği arttırmak ve olası sorunlara anında müdahale edebilmek amacıyla üst yönetim tarafından öğrencilere yönelik uygulanan anketler vasıtasıyla takip edilmektedir. Bu takip kapsamında; dönem boyunca üç farklı zamanda öğrencilerden geri bildirim alınacak şekilde planlama yapılmıştır. 3. haftada yapılan anket ile (EK 22a) öğrencinin “ders izlencesi” algısı ölçülmüş, 9. haftada yapılan anket ile (EK 22b) öğrencinin “ders ilerlemesi ve ölçme” algısı değerlendirilmiştir. Derslerin tamamlanması akabinde, dönem sonunda yapılacak anket ile (EK 22c) öğrenciden “genel ders değerlendirmesi” istenecektir. Öğrencilerden alınan geri bildirimler ile bu dönem öğretim elemanları tarafından kullanılan farklı öğretim yöntemlerine ilişkin sonuçların iyileştirme sonuçlarına yansımaları sistematik olarak izlenebilecektir.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 5

Alt Ölçüt: Ölçme ve değerlendirme

Hacettepe Üniversitesi'nde, pandemi sürecinde YÖK kararları doğrultusunda (19.03.2020 tarih ve E.22344 sayılı YÖK kararı, 31.03.2020 tarih ve E.24625 sayılı YÖK Kararı, 04.06.2020 tarih ve E.34351 sayılı YÖK kararı) uzaktan eğitim faaliyeti sürdüren program sorumlularıyla da görüş alışverişinde bulunarak, Üniversite Senatosu'nda ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. 2019-20 Bahar döneminde uygulanmak üzere; önlisans/lisans ve lisansüstü seviye eğitim veren programlar için ölçme-değerlendirme ilkeleri belirlenmiştir (EK 1: sayı 101). 2019-20 Bahar Döneminde YÖK kararı ile de uyumlu olarak, sınavların çevrim içi veya alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri (sınav, ödev, sunum, vaka tartışması vb) kullanılarak yapılması ve öğrencilere duyurulması kararlaştırılmıştır.

2019-20 Bahar Dönemi sınavları için ödev, sunum, vaka tartışması gibi yöntemler çoğunlukta olmak üzere, çevrim içi (test) sınavlar uygulanmış, benzer ilkeler bütünleme sınavları için de işletilmiştir. (<https://iyiu uygulamalar.hacettepe.edu.tr/platformlar/>)

2020-21 Güz Dönemi için Üniversite Senatosu tarafından belirlenen öğretim ilkeleri çerçevesinde (https://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/rekduy/GuzOgretimilkeleriSenato_110920.pdf) dönem içi sınavlarının çevrim içi yapılması, bu doğrultuda dönem içi değerlendirmelerinde çevrim içi sınavlar dışında düzenli ödev, düzenli küçük sınav, proje, araştırma gibi diğer etkili yöntemlerden yararlanılması, dönem sonu sınavlarda izlenecek yöntemle ilişkin olarak pandeminin zaman içerisindeki seyrine göre planlanacağına karar verilmiştir. Bu kararın uygulaması esnasında; HUZEM alt yapısı ile sağlanan ölçme-değerlendirme sistemleri uzaktan eğitim uygulama ilkeleri ile belirlenmiş ve farklı yöntemlerin nasıl uygulanacağına ilişkin bilgilendirmeler öğretim elemanlarının yararlanması için kullanıma sunulmuştur. Aynı zamanda açık erişim ile Üniversitemizin ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin bilgiler tüm iç ve dış paydaşlara erişim imkanı sağlanmaktadır. (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/olcme_degerlendirme.html).

Devam etmekte olan 2020-21 Güz döneminde belirlenen ilkeler doğrultusunda HUZEM alt yapısı ile <https://evdesinav.hacettepe.edu.tr/login/index.php> adresinde dönem içi sınavlar gerçekleştirilmektedir. Sınav süresi, öğrencinin sisteme giriş zamanı ve her bir soru için harcadığı süre sınav güvenliği açısından izlenebilmektedir. İnternet kesintisi ya da benzeri problemlerle karşılaşılması durumunda, öğrenciye sınav süresi içinde ikinci bir giriş hakkı verilmektedir. Dönem içi ölçme-değerlendirme izlem sonucu güz yarıyılı final sınavları öncesinde belirlenecek, pandemi koşulları da göz önünde bulundurularak final sınavı uygulama yöntemlerine yansıtılacaktır.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Alt Ölçüt: Öğrenci geri bildirimleri

Pandemi süreciyle başlayan ve ani tedbirler ile sürdürülmeye çalışılan 2019-20 Bahar Dönemi uzaktan eğitim yönetim süreçlerinde öğrenci ve öğretim elamanı geri bildirimleri birimler bazında alınarak değerlendirilmiştir. Sağlık Bilimleri Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Hacettepe ASO 1.OSB MYO tarafından yapılan anket uygulamaları örnek olarak gösterilebilir. İzlem sonuçları, 2020-21 Güz Dönemi sonuçları ile birlikte paylaşılacaktır. (EK 19a-i, EK 20) Ayrıca, dezavantajlı öğrenciler de tespit edilmeye çalışılmıştır. (EK 21a-c) Bu faaliyetler, 2019-20 Bahar Döneminde birimler tarafından farklı uygulamalar ile yapılırken, 2020-21 Güz Döneminde uzaktan/karma öğretimde etkililiği arttırmak ve olası sorunlara anında müdahale edebilmek amacıyla üst yönetim tarafından takip edilmesi gerekliliğine karar verilmiş ve 3 farklı düzeyde eğitim alan tüm öğrencilerden dönem boyunca üç farklı zaman diliminde geri bildirim alınacak şekilde planlama yapılmıştır. 3. haftada yapılan anket ile (EK 22a) öğrencinin “ders izlencesi” algısı ölçülmüştür. 9. haftada yapılan anket ile (EK 22b) öğrencinin “ders ilerlemesi ve ölçme” algısının değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Derslerin ardından dönem sonunda yapılacak anket ile (EK 22c) öğrenciden “genel ders değerlendirmesi” istenecektir. Öğrencilerden alınan geri bildirimler ile bu dönem öğretim elemanları tarafından kullanılan farklı öğretme yöntemlerine ilişkin sonuçların iyileştirme sonuçlarına yansması sistematik olarak izlenebilecektir.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Ölçüt: Öğretim Elemanları

Alt ölçüt: Öğretim yetkinliği

Öğretim elemanlarının uzaktan/karma eğitim süreçlerine dönük teknik ve pedagojik yetkinliklerini arttırmak amacıyla e-egitici platformu oluşturulması kararlaştırılmıştır. 2019-20 Bahar Dönemi ile başlayan uzaktan eğitim sürecinin etkili ve yüz yüze eğitim kadar nitelikli olabilmesini sağlamak için HUZEM üzerinden, öğretim elemanlarına yönelik teknik ve içerik oluşturma yardım videoları hazırlanmış <http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/yardim.html> ve <http://ue.hacettepe.edu.tr/course/index.php?> web sayfasından kurum içi ve kurum dışı tüm paydaşların faydalanacağı şekilde paylaşılmıştır.

Öğretim elemanı yetkinliğini arttırmaya yönelik bir eğitim programı olarak planlanan E-egitici programı uzaktan eğitim süreçlerine ilişkin, öğrenme yönetim sisteminin kullanımı, uzaktan öğretim yaklaşım ve yöntemleri, uzaktan ölçme-değerlendirme yöntemleri, dijital içerik hazırlama ve yayınlama süreçleri, ayrıca telif hakları ve etik gibi bileşenleri içermektedir. E-egitici programına öğretim elemanlarının katılımını sağlamak üzere duyurular e-posta yolu ile yapılmış (EK 23a-c), senkron eğitimler verilmiştir. Eğitimlere katılan öğretim elemanı sayıları, katılım süreleri izlenmektedir (EK 24a, b).

Öğretim elemanlarının yetkinliklerinin geliştirilmesinde süreklilik sağlanabilmesi için aynı web sayfası üzerinden sürekli erişim olanağı sunulmaktadır. Ayrıca, <http://ue.hacettepe.edu.tr/course/index.php> web adresi üzerinden uzaktan eğitim ile niteliklerin geliştirilmesine yönelik farklı eğitimler de oluşturulmuş ve öğretim elemanlarının kullanımına sunulmuştur. Bu süreçte, farklı konularda eğitim seminerleri düzenlenmiş, öğretim elemanları ve üniversite dışından da isteyen katılımcıların sürekli erişebilmelerine de olanak sağlayan videolar <http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/etkinlikler.html> adresinden yayınlanmaktadır (EK 25). Öğretim yöntemlerinin etkinliği ile öğrenme etkisini belirleyebileceğimiz öğrencilerden alınan geri bildirimler ile öğretim elemanlarının desteklenmesi sağlanmaktadır. Geri bildirimler ile öğretim elemanlarının desteklenmesi, sorunların öncelikli olarak çözümlenmesi için birimlerde önlisans/lisans ve lisansüstü birim sorumlusu ataması yapılmıştır (EK 5a, b). Birimlerin uzaktan eğitim sorumlularına eğitim semineri yapılmış, bu seminerlerde öğretim elemanlarından ve öğrencilerden alınan geri bildirimler ile belirlenen sorunlara geliştirilen çözümler paylaşılmış, teknik ve akademik iyileştirmeler paylaşılmıştır (EK 26a-c).

Ayrıca, isteyen öğretim elemanları farklı kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen uzaktan eğitim yetkinlerinin geliştirilmesine yönelik eğitim ya da sertifika programlarına katılmaktadır. Örnek olarak; Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakülteleri Öğretim Elemanları, Sağlık Bilimleri Eğitim Bilimleri ve Akreditasyon Derneği SABAK YÖKAK – SABDEK İşbirliği ile düzenlenen “Uzaktan Eğitim Yetkinlikleri Beceri” eğitimine katılmış ve sertifika almışlardır (EK 27a, b).

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Ölçüt: Öğrenme Kaynakları

Alt ölçüt: Öğrenme kaynakları

Pandemi dönemi ile birlikte, HUZEM üzerinden verilen dersler için LMS: Moodle, BlackBoard, Zoom sistemi kullanılmıştır. Bu çevrim içi kaynaklar öncelikli olarak önlisans ve lisans programları için hazırlanmış ve uygulanmıştır. Lisansüstü dersler için ise öğretim elemanının çevrim içi kaynakları serbest kullanımı önerilmiştir.

2019-20 Bahar Dönemi süresince ve yaz döneminde HUZEM alt yapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmüş, yaz dönemi açılan dersler ve 2020-2021 Güz Dönemi için önlisans/lisans ile birlikte lisansüstü eğitim programları için de kullanılmak üzere farklı öğrenme kaynakları bileşenlerini içeren iyileştirmeler yapılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında;

Hacettepe Üniversitesi'nde 2019-20 Bahar Dönemi'nde kullanılan öğrenme kaynak ve platformlarının bölüm/program bazında izlemesi yapılmış (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/platformlar/>) ve web sayfasından duyurulmuştur. Bahar döneminde geniş ölçekli geri bildirim alınamamış olmakla birlikte, izlem sonuçlarına göre <https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/> adresi kullanıma açılmış ve öğrenme kaynakları ile ilgili farklı bilgilendirme sistemleri yerleştirilmiştir.

Öğrenme kaynakları için ders uygulama ilkeleri belirlenmiş (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) ve <https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/> adresinde yayınlanmıştır. Aynı zamanda içerik oluşturma, etkileşimli uzaktan öğrenme-öğretme konularında yetkinlik ve yeterlik gelişimine katkı sağlamak üzere yardım videoları (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/yardim.html>), e-egitimler (<http://ue.hacettepe.edu.tr/course/index.php?categoryid=2>), e-etkinlikler (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/etkinlikler.html>) düzenlenmiştir ve ilgili web sayfalarında açık erişim ile paydaşların kullanımına olanak sağlanmaktadır.

Sisteme ders ve kaynak aktarımı, önlisans, lisans eğitimleri için 2019-20 Bahar Dönemi'nden, lisansüstü eğitim için 2020-21 Güz Dönemi'nden itibaren aktif olarak kullanılmaya başlamıştır. Ders aktarımları, birim bazında gerçekleştirilmiştir. Öğrenci ve öğretim elemanı sistemlere tanımlanmıştır. Aktif olarak kullanılan HUZEM öğrenme kaynakları Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından izlenen <https://bilsis.hacettepe.edu.tr/> bilgi sistemi ile entegredir. Ders aktarımları, ölçme-değerlendirme süreçleri <https://bilsis.hacettepe.edu.tr/> ve <https://evdekal.hacettepe.edu.tr/my/> arasındaki entegrasyon ile sağlanmaktadır. <https://evdekal.hacettepe.edu.tr/my/> aracılığıyla senkron ya da asenkron öğrenme kaynakları birlikte kullanılabilir. Öğrenme kaynakları yanı sıra, farklı ölçme değerlendirme araçlarının kullanımı (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/olcme_degerlendirme.html), öğrenci (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/yardim_videolari.html) ve öğretim elemanlarına (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/yardim.html>) yönelik hizmet içi eğitimler gibi modüllere sahip bir öğrenme yönetim sistemi alt yapısı sağlanmış durumdadır.

2020-2021 Güz Dönemi ile birlikte, LMS: Moodle, BlackBoard sistemleri, BigBlueBottonBN, Zoom, video konferans, anket/anket geri bildirim, H5P, SCORM/AICC, çalıştay, IMS içerik paketi vb kaynakların kullanımına izin veren uzaktan eğitim sistemine önlisans ve lisans öğrencileri ve ders sorumluları <https://evdekal.hacettepe.edu.tr/> üzerinden, lisansüstü öğrencileri ve ders sorumluları <https://lisansustu.hacettepe.edu.tr/> üzerinden giriş yaparak kullanabilmektedir. Sistem ile ilgili teknik veya idari sorunlar olması konusunda HUZEM ile iletişim sağlanması ve sorunların ivedilikle çözülebilmesi için önlisans/lisans ve lisanüstü programlar için birim sorumluları belirlenmesi istenmiştir (EK 5a, b). Birim sorumlularına eğitim verilmiş (EK 26a, b, c) ve uygulamalarda karşılaşılan problemlerin çözümü için iletişim konusunda birincil sorumluluk yüklenmiştir. Destek hizmetleri birimine ilişkin izlem süreçleri henüz tamamlanmamıştır.

Tıp Fakültesi, uzaktan eğitim ile devam eden ortak dersler ve YDYO dersleri için <https://blackboard.hacettepe.edu.tr/> adresinde yer alan sistem kullanılmaktadır.

Uzaktan eğitim sürecinde elektronik kaynaklara öğrenciler ve öğretim elemanları gerekli proxy ayarlarını yaparak kampüs dışından erişebilmektedirler (https://library.hacettepe.edu.tr/sayfa/kampus_disi_erisim). Ayrıca, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından Koronavirüs Bilgi Kaynakları sayfası oluşturulmuştur. Konuyla ilgili akademik bilgi kaynaklarının yanı sıra uzaktan eğitimi desteklemek amacıyla yayıncılar tarafından erişime açılan bir çok konu alanındaki yayınlara, online eğitimlere ve deneme veri tabanlarına erişim sağlanmıştır (EK 28).

Anket sonuçları ve toplantı geri bildirimlerine istinaden yapılan iyileştirmeler kapsamında 2020-21 Güz Dönemi'nden itibaren birim bazında toplantı, eğitim ve seminerlerde kullanılmak üzere 150 adet Zoom lisansı satın alınmıştır (EK 29a,b). Bünyesinde uzaktan eğitim için kullanılan diğer yazılımlarda da lisanslı yazılımlardır.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Alt ölçüt: Engelsiz üniversite

Uzaktan/karma eğitim süreçlerine ilişkin engelsiz üniversite uygulamaları bulunmakta, engelli öğrenci birimi tarafından uzaktan eğitim sürecinde yaşanan problemler bireysel olarak çözülmekte, ilgili yönetmelikler çerçevesinde gerekli düzenlemeler yürütülmektedir. Öğrenci geri bildirimlerine göre izleme ve iyileştirme çalışmaları sürdürülmektedir (EK 30). Üniversitemizin sahip olduğu "Engelsiz Hacettepe" ödülünün (EK 31) gereğini yerine getirebilmek adına, uzaktan eğitim sürecinde de izleme ve iyileştirme çalışmalarını sürdürecektir.

OLGUNLUK DÜZEYİ:5

Alt ölçüt: Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

Üniversitemizde "Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezi" (PDRMER) (<http://www.pdrmer.hacettepe.edu.tr/index.html>) bulunmakta ve yönetmelikler kapsamında çalışmalarını sürdürmektedir. Öğrenci danışmanlık ve rehberlik hizmetleri öğrencilerin bireysel başvuruları ile gerçekleştirilmektedir. Birim bazında uzaktan eğitim döneminde farklı fakültelerin kariyer gelişimine yönelik gerçekleştirdiği eğitimler bulunmaktadır (EK 32a-d). Üniversitemiz, 14-15 Aralık 2020 tarihlerinde tüm birimleri kapsayacak şekilde "Sanal Kariyer Fuarı" düzenleyecektir (<http://kariyerfuari.hacettepe.edu.tr/>). Birimler, öğrencilerle e-posta, whatsapp ve forum uygulamaları üzerinden hızlı iletişim sağlanmıştır. Uzaktan/karma eğitim süreçleri için öğrencilerin motivasyonları ve öğrenme etkinliklerine katılımlarını artırmaya yönelik destek hizmetlerinin olgunlaştırılması, izlenmesi ve iyileştirmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda, "Psikolojik Danışma Birimi" seminerleri düzenlenmeye başlamıştır (<https://fs.hacettepe.edu.tr/etkinlik/afisler/psikolojikdanisma-2020.jpg>).

Ayrıca, Hacettepe Üniversitesi ve Hacettepe Teknoloji Transfer Merkezi (HT-TTM) tarafından; Teknoloji tabanlı yenilikçi iş fikirlerinin hayata geçirilmesine destek olmak için üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora öğrencilerini de kapsayan yarışma programı düzenlenmektedir (<https://hacettepehamle.com/>).

OLGUNLUK DÜZEYİ: 4

Ölçüt: Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

Alt ölçüt: Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi

Uzaktan eğitim yoluyla yürütülen program ve derslerin izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin tanımlı süreçler bulunmaktadır. Bu süreçler, Üniversite Senatosu tarafından onaylanan uygulama ilkeleri (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) ile yürütülmektedir.

2019-20 Bahar Dönemi sonunda yapılamamış olmakla birlikte; 2020-21 Güz Dönemi için belirlenen bu ilkelere bağlı olarak, program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek adına; bilgi, beceri ve tutumu değerlendirmeyi farklı ölçme-değerlendirme araçlarıyla ölçebilmeyi sağlayan ve kullanımına izin veren alt yapı oluşturulmuş, öğretim elamanlarına yönelik eğitim videoları ve içerikleri hazırlanmış (http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/olcme_degerlendirme.html) ve web sayfasından (<http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/>) yayınlanmıştır. Dönem sonunda program bazında izleme ve gerekli iyileştirmelerin yapılabilmesi için çalışmalar planlanmıştır.

Uzaktan/karma eğitim yoluyla verilen programların eğitim amaçları ve hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşma düzeyini belirlemek üzere, 2020-21 Güz Dönemi boyunca üç farklı zamanda öğrencilerden geri bildirim alınacak şekilde planlanma yapılmıştır. 3. haftada yapılan anket ile (EK 22a) öğrencinin “ders izlencesi” algısı ölçülmüştür. 9. haftada yapılan anket ile (EK 22b) öğrencinin “ders ilerlemesi ve ölçme” algısı değerlendirilmiştir. Derslerin ardından dönem sonunda yapılacak anket ile (EK 22c) öğrenciden “genel ders değerlendirmesi” istenecektir. Öğrencilerden alınan geri bildirimler ile bu dönem öğretim elemanları tarafından kullanılan farklı öğretme yöntemlerine ilişkin sonuçların iyileştirme sonuçlarına yansımaları sistematik olarak izlenebilecektir.

OLGUNLUK DÜZEYİ:3

C. Yönetim Sistemi

Ölçüt: Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Alt ölçüt: Süreç yönetim

Pandemi başlangıcından itibaren Sağlık Bakanlığı, YÖK ve Bilim Kurulu açıklamaları doğrultusunda Üniversite Senatosu sürekli toplantılar yapmış ve süreç yönetimine ilişkin ilke ve kararlar almıştır (EK 1, 1a). Ayrıca, üst yönetim tarafından alınan kararlar web sayfasından duyurulmuş ve e-posta yoluyla paylaşılmıştır (EK 33).

COVID-19 süreci ile ilgili bilgilendirmeler gerek hasta ve çalışan sağlığına yönelik hizmet süreçlerine, gerekse öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik eğitim süreçlerine ilişkindir. Bu amaca hizmet etmek üzere Corona Bilgi Portalı oluşturulmuş ve web sayfasından paylaşılmıştır (<https://corona.hacettepe.edu.tr/>). “Eğitim Öğretim Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu”, “Sağlık Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” gibi kurullar oluşturmuştur. Bu süreçlere destek vermek üzere paydaşlar belirlenmiştir (<https://corona.hacettepe.edu.tr/destek/>).

Üniversitemizde “Eğitim Öğretim Hizmetleri Pandemi Danışma Kurulu” önerileriyle, uzaktan/karma eğitim hizmetlerine ilişkin süreçler ve uzaktan eğitim ders uygulama ilkeleri (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) tanımlanmıştır. Bu süreçlere ilişkin tüm kararlar Üniversite Senatosu onayı ile ilgili üniversite web sayfası, idari ve akademik birimlerin web sayfalarından paylaşılmaktadır (EK 1,1a). Uzaktan/karma eğitim süreçlerine ilişkin, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, HUZEM gibi idari/akademik birimler süreçleri iletişim halinde yönetmektedir (EK 4e). HUZEM alt yapısının eğitim-öğretimi ilgilendiren tüm ölçütler ve alt ölçütler bazında iyileştirme çalışmaları yapılmakta ve sürdürülmektedir.

2019-20 Bahar Dönemi’nde kısıtlı içerikler ve uygulamalar ile kullanımda olan HUZEM alt yapısı, 2020-21 Güz Dönemi’nde güncellenmiş ve uygulama esas ve ilkelerinin (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/uzaktan-ogretim-ders-uygulama-ilkeleri/>) ve içerik oluşturma, haftalara göre plan oluşturma ve ölçme-değerlendirme araçlarının farklı uygulamaları karşılayacak şekilde sistemde yer alması sağlanmıştır (<https://iyiuygulamalar.hacettepe.edu.tr/formlar-ve-sablonlar/>). Bu uygulamalar ve sistem, öğretim elemanı ve öğrencilere şifre kullanımı ile açılmaktadır (<https://evdekal.hacettepe.edu.tr/login/index.php>) (<https://lisansustu.hacettepe.edu.tr/login/index.php>).

OLGUNLUK DÜZEYİ: 3

Ölçüt: Bilgi Yönetim Sistemi

Alt ölçüt: Bilgi güvenliği ve güvenilirliği

Üniversitemiz Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ve HUZEM bilgi yönetim sistemleri üzerinden uzaktan eğitim sürecinde üretilen tüm veri ve kayıtların kullanımında, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile belirlenen hususları gözeterek çalışmaktadır. (<http://www.bidb.hacettepe.edu.tr/>), <http://www.oid.hacettepe.edu.tr/index.php?submenuheader=5>), <http://www.huzem.hacettepe.edu.tr/>)

Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde bilgi güvenliği ve etik boyutları sağlamaya yönelik olarak birimlerden görüş alınmış, bu görüşlere istinaden e-egitici seminerinde bilgi güvenliği ve etik boyutları içeren konulara yer verilmiştir. (<http://ue.hacettepe.edu.tr/course/index.php>)

Birim bazında başlayan bilgi güvenliği ve etik konularında öğrencilerden etik beyan alınması yönünde çalışmalar Üniversite geneline yaygınlaştırılmaktadır. (EK 34a-d).

Öğrenci işleri ve HUZEM sistemine bilgi güvenliğinin sağlanması için şifre ile erişim söz konusudur. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından, ölçme-değerlendirme sonuçlarına ilişkin olarak; Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun ikinci bölümü kapsamında sınav, ödev, sunum v.b. değerlendirme sonuçlarının derse kayıtlı bütün öğrencilere açılması uygun olmadığından, BİLSİS otomasyon sisteminde "sınav tanımlama" ve "not girişi" adımlarıyla notların sisteme yüklenmesi ve öğrencilerin bireysel olarak sonuçlarını görmesinin önemine istinaden, gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bilgi güvenliği ve güvenilirliği açısından izlem sonuçları değerlendirme ve iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

OLGUNLUK DÜZEYİ: 3